

Nr. 33.

Brasovu,

27. Aprilie

1855.

Gazeta este de dñe ori, adica: Morevna si Sambata.
Prie'a este pe septomania, adica: Morevnia. Pretin-
sor este pe anu anu 10 f. m. c.; pe diametate
anu 5 f. inainte Monarhiei.

Pentru tieri straine 7 f. pe una som. si pe una
intregă 14 f. m. c. Se prenumera la tot posta
imperiale, cum si la toti cunoscantii nostri DD. cor-
respondanti. Pentru serie „petita” se cere 4 cr. m.

GAZETA

TRANSILVANEE.

Monarchia Austriaca.

TRANSSILVANIA

Brasovu. Ne luamu vóia a publica urmatórea corespondintia
privata, pentru importatorele insciintari ce le cuprinde.

Bla siu, 4. Maiu n. 1855.

Domnulu meu! Aci alaturea ve tramiu 1 exemplar din „Compendiu de Gram. limbei rom.”, macar ca intru aste timpuri s'arupă, a si lucru pedantic a se ocupa cineva cu scrierea de gramicice. O prefatiune ce o amu gat'a si eramu se vi-o tramiu impreuna cu acestu exemplar, ca se ve sierbesca de introducere la insciintarea acestei gramaticice, deocamdata o mai retieniu in pulpitul pentru ca vre u se mai asceptu resultatul atacurilor din Iassi si din Sibiu ca se me orientezu ca ce vreau acei omeni cu acele batai de jocu necalite. Deci de acestea de altadata.

Ve insciintezu mai incolo, ca amu inceputu a pune suptu tipariu „Actele si fragmente din istoria romanilor bisericésca”, cu partea I. s'au latina, care afara de tractatul „De ortu, progressu, conversione Valachorum, Episcopis item A. Eppis, et Metropolitis eorum”, va cuprinde „Notitia autobiographica et testamentum Ioannis Babb”, si „Decretum Apasianum depositionis Sabbae A. Eppi. et denominationis Ioannis Budai cum punctis instructionis”, tote inedite pan' acumu si cu note.

Partea II. si celelalte totu intru unu continuu voru cuprinde fragmentele apromise istorice impreuna cu alte documente latin, si romanesci.

Cartea va cuprinde ca la 100 căle.

Mai incolo se va tipari „Principale de limba si scriptura”, macar de ar' crepá anti-romanistii.

Alaturatu ve adaugu 1 exemplar din Imnul ce se va cantă in Duminec'a venitoria a Samarineanei cu ocașia serbatorei de concepiunea nemaculata a prea curatei Nascatorie de Dumnedieu*).

Alu Dumuiavostre

prea plecatu

Timoteu Cipariu m. p.

Brasovu. Suntemu provocati a da publicitatei urmatórea corespondintia, ce tracta despre unu obiectu ne mai auditu prin alte locuri, cea ce va interesa pe cititoriu:

Szavarasiu, 18. Aprilie 1855.

Deçurse unu jumetate de seculu de candu gimnasiulu — din comitatulu Bichisiului — Szavarasiu inteu isi luă incépera su'a in Berindu, adeca: in anu 1802, unde esistă pana in anu 1834 in ordulu celu mai bunu. De unde apoi dela anu 1834 se transmută in urbelulu Szavarasiu, si esista — intr'unu ordu regulatul prea vrednicu de laudare — pana in diu'a presenta.

Acestu gimnasiu acumu cu 9 profesori — in inteligint'a perfecti — se gloriaze. Sperint'a ne nutresce, cumca: pe anu viitoriu se va deplini si ceea ce inca mai lipsesce din corpulu profesoralu; apoi si depunerea „maturitatei” va si asigurata.

Sustienerea acestoru profesori se reduce din 5 sesiuni de pamantu, din 25 de gradini iugere, din 2 mori sau, din didactrulu prestrinsu dela junimea studintă si din daruirea beneficiala a protopopiatului de ritulu augustanu din comit. Bichisiu. Acestea — dicu — sustiene

viatia acestoru 9 de meritu vernici barbati — intielegendu aci si casnic'a loru familie.

Pre lenga tote acestea, — ca forte misere venituri ei alina, — esista si unu „victu” tocmai dela incépera gimnasiului acestuia, adeca: dela anu 1802 pane astazi, intr'una regula laudata, in care tenerulu neputintiosu esi agonisesce fructulu de tote dilele in gradulu celu mai indestulat, fara a si ceva diferenția religionara.

Intocma cum audiramu despre beneficiu ce se dede in Blasiu fora de eschiderea ceilalte confesiuni.

Din geniul nostru romanu dela anu 1802 pana in momentulu presentu peste 300 de tineri luara parte in societatea sciintielorui gimnasiului acestuia, fara se si suferita ceva imparechieri din partea geniului strainu.

Dintre acesti tineri, in timpulu presentu putemu arata forte multi, carii astazi porta facila vietii — pe drumulu sciintiei — in naintea geniului seu, pre numerosi dintre acestia poporulu romanu isi pune multu radimu in dubiulu seu viitoru; si durere! ca toti lasara senitatu timpulu de demultu, fara veru unulu se'si si mai aduse aminte de primaverile de curse, in care incepura asi culege floricele spre inpletirea cununei! . . .

Intr'un'a de dile, luandu protocolele gimnasiului acestuia la mana tocmai dela 1802 pana acum; cu o bucuria dulce observau acestu mai susu numitu numeru alu tinerimei nostre studinte de aici.

Lucru sciutu, cumca din posunariulu romanului numai camu cu clescele se poate scote banulu, mai vertosu pe sama culturei de innatire. Si apoi nu'i mirare: ca dintre acei tineri numai ca la 50 avura costulu loru; ceealalti toti au luat parte in mai susu numitulu „convictu”, care numai Dumnedieu sci cu cata sudore se sustine din partea augustanilor; caci ei la tote vagatiunile trimis cu suplicantii, — carii suntu studinti, — din comunitate in comunitate, si asia stringu poftit'a nutrire.

Apoi noi romanii inca amu puté baremu cu ceva ajutura acestu nepretiuitu „convictu”. Ba dieu, ca avemu si datorintia la aceasta — caci la partea cea mai mare a tinerimei romane studinte fuse stilpulu spre sustienerea vietii, si fara alu caruia ajutoriu multi sermani era aruncati in desperantia.

In urma, ca si noi, si urmatorii tineri se poate avea o mai determinata asigurantia in acestu „convictu” — ca amore fiésca te rogu: ca se nu fii strainu pe viitoru catu de cu pucinu a ajutura „convictu” acesta; fiindu ca futurulu i este dubiu; apoi cine sci? poate ca si simpatia — aratata in privint'a nostra pana acum a bunilor profesori — va fi dubia.

Nu vre u si prorociu, ci mai ca — 'su invinsu, — cumca, daca aceasta „petitiune” a mea va si respinsa — in locu de simpatia vomu si siliti a gusta unu despretiu si ura, precum noi asia siitoarea junime.

Pe vacatiune, cativa tineri romani sau aratatu a si gata spre stringerea darului ofstatu, — si voru merge prea bucuros pre la barbatii nostri. Com. Bichisiu, Aradu, Bihor si Torontalu potu si mai interesante spre inplinirea acestii „petitiuni”.

Apoi sperantia me nutresce, cumca nici dela unu adeverat romanu tinerii suplicantii nu voru si alungati. —

I. Codreanu.

Candu praceea reformatilor si a augustanilor in privint'a sus-tienerei convictelor si institutelor loru ar' puté strabate si asta urmatori si la noi romanii, credu ca n'am remané totu dupa usile altora ci amu puté reusi, ca ori si cine, cu veruce institutu, numai sa simu multiumiti a face incepute fia catu de mici, cu praceea aceasta dovedita a prietenilor nostrii. —

*) Ilu vomu publica in Foi'a Nr. viitoriu, dimpreuna cu unu micu fragmentu din istoria romanilor bisericésca, part. I.

Monarchi'a austriaca.

TPANCCIAIBANIA.

*Брашовъ. Ін 3. Маів к. п. апзлѣ кбрг. се тутъ ла челе-
стерьне D. Теодоръ Ръсъ ч. р. офіціалѣ посталѣ аічі Ін Бра-
шовъ, спре таре констернере а соції ші а філоръ съ, ти врѣ-
стъ de 62 de ani.*

Крединга ші акратеда, кө каре 'ші пірта ръпъсостыл' оғи-
чілдік съз се доведіръ кіаръ ші ла тортета ля, каре дж съчеръ,
пе къндік се афла тәнчидік ла маса оғіндерін съз. Кө тоатъ
търія констітүціней трапешті, греятъціле оғіндерін съз, пе каре
даш піртатъ пептръ статъ ани 42, маң вжртосъ да ани чешті дін
зримъ, ағ фостъ кө тұлтъ маң аспрітіріде де кътъ се ле фі піттатъ
пірта маң данденгілатъ, фәръ даңна віеді.

Ремъшцеле тръпешті але репъсатълъ *de сервіціс төрітатълъ*
бърватъ ші пърінте се петрекъръ ші житторшъптаръ *лп 5.* Маіе
допъ пръпзів ла бісеріка С. Ніколае. Пентръ ачеста опоре dim-
бртъ, кв каре фѣ репъсатълъ опоратъ *de кътръ рѣденіеме*, амі-
чій ші квноскүй съ, ремаса вѣдевъ dimпреенъ кв треї фї аі съ
ші сокра са адвѣкѣ прін ачеста кввеніта толцъмітъ.

ΑΓΓΛΙΑ.

Biena. Маіестатеа Са ч. р. апостолікъ а біневітѣ а фаче
вртътёреле скітебрі дп пльціле оффіцірілорѣ арматеі каре din 1.
Іспніѣ а. к. ворѣ ші дптра дп актівітате, ad. чей 50 цеперал та-
жорі ші вѣтъръні дп рапгѣ ворѣ авѣ къте 5000 ф.ope anѣ, коло-
пелї 2400 ф., в. колопелї 1600 ф., тажорї 1200 ф., кѣпітані
класа I. 900 ф., фѣръ осевіре. Тажорї ші кѣпітані de рапг. I.
карї трасеръ пльпъ акутъ къте 1300 — 1000 ф. ворѣ ретънѣ пе-
мъпгъ ачѣста пльпъ ла о дпсаітаре дп алтѣ рапгѣ.

Деспре конференціє нь штіо ажтим nime, дікъ еле сюнгъ din партеа апъсенілоръ dekіарате de спарте орі нытai яро-
ляющіте. Ап касвлѣ прітѣ челе 4 пъкте de гаранціе нь ар маї
авѣ пічі о пътере облегчтбрѣ пептре аліації літтрѣ квітгніре
претенсіялоръ сале, ші Ап касвлѣ ачеста се апроніе скітбареа
картеі теріторіале, къче, зікѣ, апъсеній вор елібера провінції днпъ про-
вінції дндаць че ле ва скічеде але дешерта de деспоїї рѣші;
— Ап касвлѣ алѣ доіле totѣ с'ар фі отържтѣ чева Ап конферен-
ція ултімъ d. e. пъпъ къндѣ вор речънѣ еле літтреропте, днсь ач-
еста нь с'а фъкту. — Л. Палмерстон інтерпелатѣ апроміте, къ
ва пъпне не маса парламенту декърсвлѣ конференцелоръ, къндѣ
ва афла губернілѣ къ снатѣ а о фаче ачеста. Асеменеа ші
„Monitorъ“ ва да упѣ ресчмаріѣ алѣ конференцелоръ, днпъ каре
вомѣ шті зnde стъ лакрвль. —

Biena. Журналъ „Wiener Zeitung“ адъче деспре ресълтатълъ черчетърилоръ официосе, чи кавса Dn. Черпътескъ din Краюва (веги Nr. тр.) връщторялъ естрактъ:

„Un soldat din reșimtent. грълцаръ кроат. огълъ, fiind nedencitъ, пърта препъсъ, къмъ стъпъвлъ квартрълъ съд Атанасие Чернътескъ локйторъ din Краюва л'ар фи пържъ, къдетъръторъ de линште. ше ачестъ препъсъ тълъ *Indemnъ*, ка съшреесъне de пътителъ Чернътескъ.

Спore скопълъ ачеста се днпрвні лнкъ пнмтвлъ солдатъ къ аллї 4 камеразі de аї съї шї аша 5 ішї пъвълръ дн пнптеадин 23. Ian. а. к. дн локзінда лдї Черпътескъ, къ скопъ de албате кътъ de бїне.

Черпътескъ спернатъ де тропотвлъ лоръ еші афаръ din одаиа
унде дѣрмія, еаръ солдатъ тї тескъръ пѣціелъ снателе къ ба-
ионета, че о авѣ ла сине. Опеле ловітврі песте вбіа солдатъ лоръ
ажкпсеръ днѣ бѣлъвѣнітвра ачееа ші пе соціа D. Черпътескъ, каре
гръбі пріп' лнтвперекъ а вені ла бѣрватъ-съ. Лнт'ачеа Черпъ-
тескъ се стрекъръ днітрѣ el, ші солдатъ възъндѣ, къ днѣ локвлѣ
лві Черпътескъ пе каре'лѣ кочеа днѣ інітъ ретасе актъ пъта
соціа лві, тндатъ се ші депъргаръ, фъръ съ се фі атінсъ de а
вѣтъта чева пропріетате din касей.

Чернігівськ, каре се афла бишоръ рѣпітъ гръбі ла локгіпца
зпіл къпітанъ din рецим. оғзлінъ че се афла дикорелатъ дп апро-
піере ші сквлъндвлъ din comnъ лі deckoperi талтрагареа че с
сфера, чержндъ ажгторів ші педенсіреа віновацілоръ.

Къпітапвлѣ порвпчі пріптр'о патролъ трітісъ апвтітѣ, ка
тоуі indibizii din kompania са, пе карї лі пренпнеа къ ворѣ Ф
лватѣ парте ла есчесвлѣ ачела, съ і вінъ лпнainte, ші аша л
свкчесе а дескопері лпкъ лп пптеа ачееа пе чеї 5 солдат
карї талтратаръ пе Чернътескъ. Еї се ші лваръ пріпші лпдат
ші се ппсеръ свпгѣ трактареа тарціаль.“

„Ачёста есте аdevерата дескriере а ne'ncemnatei фанте d
сіль, че, не паре ръб, къ о съвжршіръ солдатій ч. р. дн Кра
юва. Челелалте касврі веніте днаіпте, д8пъ каре днтр'ачесаш
нонте с'ар фі фъквтѣ о ходіе de кътъ тмлідія ч. р. дн каса
Брътескъ, ші с'ар фі талтрататѣ дн каса са фіа въдѣве
челелалте, с8птѣ п8тai newte скорнітвръ dntp'o днтр'ицівръ рътъ
чіось ші invenedівпї перфіде. Пынъ акутъ днкъ ня а ешітѣ ла

мінъ ка фптуре солдатъ ч. р. фп Прінчіпате съ се фі фптъпплат
вр'єнѣ есчесѣ де фпсемнѣтате, ба шї челе таї тічі се педен-
сіръ шї шугъ актъ ка аспріме де квтъръ авкторітъціе тіл-
тарі.“ — (Din „Wісен: Zeitung“.)

Tără romanescă și Moldaviă.

Kъмпина, 1. Маія n. 1855.

Мъ prince тірапе къ впѣ скандалъ кржнченѣ, каре съ дипломатъ да Бѣкбрештѣ, токмаі да септъмвра патіміорѣ, пѣлъ вѣдѣ фігурѣндѣ да пічі о газетѣ, ші тотвѣш елѣ е таі вѣтъторіяла окі декътѣ съ се пітъ тѣпілі ші акопері да фавбреа ставро-форіорѣ ші derpadapea боіеріорѣ песокотідѣ да праे праे аспіделорѣ ші а хіенелорѣ, каре апої да предів de тѣлѣтіре ле amenіцѣ ші да врѣмѣ ле асасінѣ ші даца. Еатъ скандалъ чељ да фіорѣтъ: Впѣ арпътѣ, адекъ, оторж не фрателе стъпън-сѣдъ, карелъ праециѣ, прін глондѣ din пістолѣ. Се зіче къ din какъсъ, къ стъпънса л'ар фі талтрататѣ да таі тѣлѣ ржн-дѣрѣ, пептрѣ къ елѣ асодіа не стъпънблѣ-сѣдъ ла локбрі пекквіп-чоссе. Арпътълѣ ера впѣлѣ din файтошій волонтірѣ. Кіарѣ отом-ржтълѣ лмѣ скобе не кезжшіе dela аціе шілѣ дасе фратесъ сълѣ-слажесъ. Меркбрі ла тасъ съ дипломатъ о диспетѣ дипре фраціи ші коконѣ. Кокона с'ар фі скватѣ dela тасъ ші іар фі трасѣ доз памте арпътълѣ літбвтѣ, кареле атвпчі п'ад зісѣ пішіка, дарѣ с'ера ар фі п'андіто къ пістолемѣ плінѣ съ о дипшите. Din непорочіре да локѣ де коконѣ еші фрателе чељ таі тікѣ каре ера ші не'псвратѣ, арпътълѣ трасе къ пістолемѣ шілѣ оторж.

Еатъ о лекціе преа вѣпъ пентрѣ боерї че обічнѣскѣ а'ші
алеце салвъ гвардіе din алте пації. — Ної не афлъмѣ дп таре
недгтмеріре къ дптаре мѣріле de астѣзі. — Кѣртареа комерцз-
лві щерсі къ Европа поте съ не адѣкъ дп ѣртъ кіарѣ ші дп
деспераре. Амънареа къ дефинітіва отържре а касеі оріентале
поте съ трагъ дѣпъ сине твлтѣ ші непревѣзите реле. — Ресбо-
івлѣ літбістікѣ дпкъ не синърѣ фортѣ не чеі че сіміцімѣ, къ синтѣ
тамта лві вреа а се асканде о вѣнзаре перфідѣ греко-рѣсъ. —
Лисъ кредедіне, къ патріодї чеі сінчери рѣдѣ de впелтірѣ d'an-
decte, акотъ къндѣ вѣнѣ сінгврѣ спірітѣ требѣ съ черквлео пріп-
ораніствлѣ пострѣ, спірітвлѣ de квпцелуцере, спірітвлѣ de акті-
вitatе ші de дпнaintареа біелу патріотікѣ, ізвіреа дппрѣтятатѣ
ші дпберъюшареа тѣтврорѣ Франціорѣ челорѣ че не воіескѣ віпеле
— ші се жертфескѣ къ аблегаре de сине пентрѣ дїпсевлѣ. —

Галацъ, dn Маів. Днпъреа се deckice авіа одатъ, dn псъ
ші актъ пѣтмай пе житътate. Коръбілө пе втграle adікъ потѣ
 dn кърка продвкте din портвріле Галацъ ші Бръзма, dn пsъ пs потѣ
еші пе Dнпъре dn жосч dn Мареа нéгръ, дékъ пs ворѣ авеа
чертіфікате dela minистерівлѣ респектівѣ, асеменеа ачелора.
пе каре ле dѣ minистерівлѣ de комерчів алѣ Австріеї. Кончесів-
пна гѣбернівлѣ рѣсескѣ dn имперітескѣ, датъ dn прівінда ачеста-
сoci ла Галацъ dn 25. Апріле dela Кішіпъѣ dn тппъртъшітъ de це-
нералвлѣ Ліздерс тѣтврорѣ консулателорѣ пе втграle. Кътева ко-
ръбіл пе втграle, каре dn къркасерь бѣкate пепірѣ Olanda ші Бре-
та, се ші опрірѣ de кътрѣ рѣши ла Чаталъ, din каcъ къ аче-
лора ле lіпсia чертіфікателе чеpвte. De квржndѣ алѣ dn чепетѣ
сoci пе Dнпъре dn ссчъ таі твлte коръбіл dn къркатае къ търф-
колопіале, пе каре саръш рѣши пs ле опріръ. dn modжлѣ аче-
стa комерчівлѣ Прічинателорѣ таі нóгe лва саръш брекаре сборѣ
къtчи ачелаш ера dn адевѣрѣ декъзвтѣ фортѣ. —

Cronica strina.

„Газета үпіверсалъ de Аугсбургъ“ (№о. 92, дін 2. Апріле) деспре Бесарабія.

Domnul meș! Eață șpă articolul carele va avea recespectă
țu înțelețe tătăroră românilor. Ceea ce teză din noi poate
nici a cătezat și a dorit să căre, șpă streină așa lauată acoperășii a
o spuse la mea țintării și a se ține săpătura că apărarea unei casse
suntă și marți, carea poate va hotărî decupră totuș vîitorulă
Principatelor. Nici noi nu ne țăgălită că încă oară, sătindă bine,
că țu poliție nu vorbește atâtă intima, că interesă și țintă
președintă, pe care aceea totuși credem că și pă-
zispile aș datorii, ne care trebuie să le țină deosebă. Istoria
va spune ne că tu română aș ține deosebă și aș țină deosebă ne
ale loră.

Рѣгъндѣте даръ, Домысле, съ біневоешті алѣ респѣнди пріп-
саши фоаіа Dтале, — кареа тогъдеаѣна аѣ фостѣ органы. ю тутѣрорѣ
алѣ інтереселорѣ націонале, кіарѣ ші атѣпчї, пе къндѣ алїй тъчеаѣ,
аачѣ апѣте, кърора астъзї двіть скімбареа лякѣрлорѣ ле є ма-
ла днdemжнѣ de a стріга, ші карїї акѣт, тай nainte de тоате.
алѣ с'аѣ гръбітѣ а о атака пе недрептѣ ші a pidika житѣа пеатрѣ

асупра ей — таї факъ ляреа амінте, къ ..Газета de Агсврѓ“ totъ Бесарабіа ді deckісe фртвлѣ дп Доброцеа, кареа ді тіж-
нік жерналь преа консерватів, кареле саѣ феїтѣ ка де фокъ лочеште ші ажторівілѣ флоті ла фртъпларе, къндѣ о арміе рѣ-
де орі че преписъ de padikajemtѣ ші пріп 8ртаре черквлеазъ сеаскъ ар порні спре Стамблѣ, къ атвичі флота ар терце аль-
жерѣ дп тоатъ лямеа, ижн’ актъ кіарѣ ші ла Рсіа. De ачееа твре къ ачеаста.
амъ птѣ спера, къ пічі челелалте фоі ротъпешті нз ворѣ дп-
гіппіна вре о днпедекаре, дакъ ар’ воі сълѣ репродукъ *), дпъ сеши асупра Днпреі, ші тотгодатъ алѣ фртъпларе ші стъпні-
ніи не ар фі допінца. Елѣ терітъ ачеаста, фіндѣ къ еспоне о
казъ дѣ але поастре къ о рарѣ лячідітате, пепъртніре ші
еперціе. —

A. Хртъзакі.

Ачелѣ артіклѣ супъ:

„Ної суптимѣ депріпші а ворѣ de Бесарабіа, а авзі ворѣндѣ
de ea, а о супоне комвіпріорѣ політіе, ка ші към амъ ворѣ
de 8нгаріа саѣ Галіціа, de Мекленбргѣ саѣ de днкатель даденѣ,
саѣ дп 8ртъ de орі каре алѣ кврінсъ 8еографікъ. Ne amъ de-
прінсъ а зіче: „Бесарабіа“ фѣ рѣпітъ de кътъ Рсіа къ птѣ-
ре артілорѣ ла а. 1812, „Бесарабіа“ є актъ стъпнітъ de ea
ші „Бесарабіа“ ва фі 8на din казселе челе тарі каре се ворѣ
десвате ла трѣтареа de паче.

Ворѣндѣ аша се пресвоне din капълѣ локълї ка впѣ лякърѣ
клюскѣтѣ, саѣ челѣ птѣнѣ се паште idea din ачеле ворѣ, къ
Бесарабіа ар’ фі о церѣ кареа, саѣ пріп історіа са, саѣ пріп па-
дуналітатеа са, саѣ птѣ пріп птесчіонеа са 8еографікъ се део-
севште къ тотвлѣ de 8еріле челе фртъпларе, — ші къ пріп
8ртаре ші чеалалтъ казъ таре деспре віторівлѣ Молдовеі ші
Ромъніеі є къ тотвлѣ деспірдітъ de ачеле а Бесарабіеі, пе-
авѣндѣ ачесте церѣ птімікъ de комвіпѣ фртре еле. Пріп ачеаста
се дѣ а днпделеце къ є впѣ лякърѣ de тотвлѣ поѣ ші Фрѣ тімѣ
de а траце ші Бесарабіа ла птетрвѣ ачелорѣ прівірѣ днпсемпа-
те, каре ворѣскѣ дп фаворвлѣ Пріпчіпателорѣ Днпрене мі ворѣ
дetermina сортеа лорѣ; ачеле idea пресвоне деспре караکтервѣ
къ тотвлѣ десешибѣ алѣ Бесарабіеі, се пресвоне дарѣ не necim-
пітѣ дп чеа маї впѣ апъраре а претінсіонелорѣ ші а стъпніреі
рхсештѣ асупра 8пії церѣ, кареа фѣ рѣпітъ дела Тврчіа птмаї
пріп дртвлѣ челѣ маї таре, фртъвпѣ тімѣ, не къндѣ 8пії нз
ераѣ дп старе de а ждека, ші алїй de а апъра адевърателе ін-
тересе але Европеі.

Кіарѣ актъ дпсъ не паре а фі de чеа маї таре днпсем-
птнітате de а редвче ачеле idei фалсе ла адевърате лорѣ
валоаре. —

Прівіаскъ чіпева към ва воі казса ресърітейпъ, ждече-о
към ді ва птѣчѣ дпчептвлѣ ші десфачереа ей, totъ ва фі
пеноітѣ а реквіште, къ казса Днпреі есте, de ші нз челѣ сін-
гірѣ, totъш дпсъ впѣлѣ din челе маї фртъе ші капітале інтересе
de каре ва фі ворѣ.

Ші към се поате determina ші асеквра къ тімѣ казса
Днпреі Фрѣ а супоне ачестеі комвіпріе ші віторівлѣ Бесарабіеі.
Фундъментвѣ фірескѣ дпсъ алѣ віторівлѣ ачестеіа есте
дп адевърѣ птмаї треквѣлѣ ей.

Къ дп адевърѣ, дп totъ че прівеште Бесарабіа требвіе съ
не днпфцішьтѣ, къ ea нз есте дектѣтѣ протіндереа (конт-
нпареа) фіреаскѣ а Молдовеі, de ачееа аѣ ші фѣкѣтѣ totъ-
deале днптретітѣ а еї ппѣлѣ къндѣ, ла 1812, Рсіа о
рѣпі, дп 8рта 8пії птчи пеферічітѣ къ алте ппѣрї але Тврчіеі.

Днпѣ към се штіе, Бесарабіа ппѣлѣ ші птмелѣ шілѣ аре de
ла Domпвлѣ Ромънѣ Бесарабѣ. Нтмаї пріп стъпніреа асупра
Бесарабіеі се птѣлѣ Рсіа ашеза біне ла Днпреі, ші птмаї аша
еа къштігѣ тіжлокълѣ de а астши (а птмолі) дп тімѣ de паче
гіріе ачестеіа дп фавореа Odecei. Еар’ дп тімѣ de ресвель

* Ачеаста ар фі 8пії ші дп алтѣ прівіре, къ ар’ атраце птѣ спірі-
теле чітіторілорѣ dela тріста імпресіоне, че ле аѣ фѣкѣтѣ скріріе впорѣ
епіоні деспераці аї антереіствлѣ ші ачесте фамбоселе „квітѣрї“ каре,
пвілікate ші днпвілї дп алтѣ локъ, къ о аджнкѣ ачесітѣ ші о рарѣ ерх-
діїоне, кънтѣштѣ ші споітѣ къ пшітѣ фрасе de totѣ прбспете але феріч-
твлѣ днптрѣ адевърѣ амінте Пантагрѣд, аѣ deckoperitѣ ші аѣ артѣтѣ тол-
довенілорѣ къ перікълѣ, че-і amerіндѣ астѣзі маї таре, нз 8пії de песте
Прѣтѣ чи de песте тпцї, къ адевърїадї лорѣ днпштани нз суптѣ ачесі аї лв-
мілѣ днптрї, ршій адікъ, чи apdeleпї, ші къ пріп 8ртаре, лъсъндѣ тоате
de о парте, акѣтѣ маї фртъе съ порпеаскѣ ресвоівѣ кржіченѣ асупра ач-
естора, ка, de се ва птѣ, съї стінгѣ de ne фада птшкѣтвлѣ літерарі, ear
de нз, апої съї пеноісскѣ а се днпкіна сістемелорѣ кам конфесе de літвѣ
ші філософіе, супоне дп челе скрірі. Е трістѣ ачеста, маї трістѣ днпкѣ
спектикалѣ че-ї днпѣ лямеа, карса се ва тира de пої, къ амѣ афлатѣ
тімѣ а не черта de вкѣ ші літере, пептѣ ціе ші чізне, акѣтѣ, къндѣ
алїй архнкѣ сорї деспре къташа пострѣ, къндѣ алтѣ казсѣ маї днпсем-
наге, алтѣ інтересе тарі, політіе ші соціале, къндѣ віторівлѣ 8пії попорѣ
днптретѣ стаѣ ла тіжлокѣ. Респіндереа ачееа ші рідікълѣлѣ кадѣ асупра
челора, карї аѣ днпчептѣ ляпта. „Apdeleпї“, провокаці deadrentvѣ къ
днпвершвоне ші de маї твлатѣ орї, ворѣ пріпї, днпѣ към сперѣмѣ, ляпта
ші къ ачесті наладінї, къ трофеєле репрета de Dлs Boierескѣ дорѣ нз
ворѣ фі дескврѣціатѣ къ тотвлѣ. Къ таре твлатѣтіе съї чітітѣ аїчі рес-
пініалѣ фѣкѣтѣ ачелѣ Domпn de кътѣ вреднікълѣ ші твлатѣ прѣвітвлѣ по-
стри амікѣ dela Zѣрпештѣ ші аштентѣтѣ къ перѣвдапе алѣ ведѣ днппѣ
гіндѣ ші алтора de ачелеа. —

A. X.

Бесарабіа дарѣ есте ппѣтвлѣ de pazітѣ алѣ стъпніреі рѣ-
гіппіна вре о днпедекаре, дакъ ар’ воі сълѣ репродукъ *), дпъ сеши асупра Днпреі, ші тотгодатъ алѣ фртъпларе ші стъпні-
ніи не ар фі допінца. Елѣ терітъ ачеаста, фіндѣ къ еспоне о
казъ de але поастре къ о рарѣ лячідітате, пепъртніре ші

Еа есте дпсъ ші маї твлатѣ, адекъ ппѣтва фіреаскѣ кареа
днпредїне рапортвлѣ къ твата — патріе, къ ачеа ретъшідѣ а
векеі Молдовеі, пе кареа астѣзі о птмітѣ Moldova дп спе-
циалѣ. —

Ністровлѣ, кареле деспарте Бесарабіа de Рсіа, є дествлѣ de
ларгѣ, ка съ о поатѣ деспірдї ші маї къ тімѣ; Прѣтвлѣ нз
поате фаче ачеаста. Мѣскайлї, ашезаџї одатѣ дп ачеа парте а
Moldoveі векі, дп Бесарабіа адекъ, авбрѣ тоате тіжлоачеле ла
тѣпѣ de а къштіга фртъпларе асупра церї ші попорвлї Moldo-
veї ші лямеа днптреагъ щіе, кътѣ de біне саѣ фолосітѣ еї de
ачеа фртъпларе. Карта аратъ къ деспірдїндѣce Moldova адевъ-
ратъ, ачеа веке, дп Бесарабіа ші Moldova de фадъ, „аста din
8ртъ аѣ нрдѣтѣ тоатѣ днпсемпнѣтатеа, фіндѣ къ дп тоатѣ пріві-
реа ea є dominitѣ de партеа чеа рѣсѣскѣ.“

Дп прівіреа тілітарѣ, Рсіа, стъпніндѣ Бесарабіа ші гіріе
Днпреі, аѣ днпкѣпїврат’о; дп прівіреа політікъ ші екототікъ
тоате днптрѣміе Молдовеі спре рѣсърітѣ суптѣ date дп тѣна
тѣскайлорѣ; дп прівіре паціпаль, дп 8ртъ, попорвлї ротъпѣ,
маї тікѣ ла птмерѣ се оппѣлѣ четеле компакте але цітѣтѣ рѣ-
сештѣ, каре къ тімѣ днѣ ворѣ абсорбї. Аша дарѣ къндѣ є ворва
de віторівлѣ Пріпчіпателорѣ dela Днпреі суптѣ ведерате дозе
теме, ачте къ:

„Деспірциреа Бесарабіеі de Moldova требвіе прівітѣ птмаї
ка треквѣтре.“ Нз є къ пттіпѣ, ка асемене старе а лякврі-
лорѣ съ се прелвпнѣскѣ, ші дарѣ:

„Саѣ Moldova дп 8ртъ требвіе 8пії къ Бесарабіа, саѣ Бе-
сарабіа датѣ днапої твтѣ патріе сале.“

Ппѣлѣ къндѣ реферіщеле 8еографіче ворѣ маї авѣ фртъпларе
асупра десволтѣрї політіче, ппѣлѣ къндѣ патвра 8пії церї ва фі ші
патвра інтереселорѣ еї політіче, ппѣлѣ атвпчї се ва реквіште,
къ ачеа деспірциреа Бесарабіеі de кътъ Moldova — днпліпітѣ
пріп пттереа артілорѣ днптрѣпѣ тімѣ, къндѣ Европа ера къ-
пріпсѣ de алтѣ казсѣ ші алтѣ ляпте, нз се птѣ прелвпнї маї
твлатѣ дакъ є, ка лівертатеа Днпреі ші регълареа чеорѣ маї
тари інтересе але Европеі съ се ашеze не о тімеліе стабіль ші
сігѣрѣ.

Дела Петрѣ челѣ таре, кареле фѣ пеноітѣ съ днкѣе пачеа
дела Прѣтѣ, ші ппѣлѣ ла рѣпіреа Бесарабіеі, днпліпітѣ ла о сутѣ
de anї днпѣ ачеса, ршій аѣ днпделескѣ ачеле дозе теме къ о а-
чесітѣ, ші леаѣ 8ртатѣ къ о консеквенцѣ, каре днптрекѣ къ
твлатѣ тоатѣ політіка чеоралалте стате европене дп прівіреа
Orientvѣ. —

(Ba 8рта.)

DIN КЪМПІЛѣ РЕСБОІЛѣ.

Атѣтѣ din кореспіондингде партікъларе але deosевітелорѣ жер-
нале, кътѣ ші din денешелѣ адміраліорѣ ші але супракомандан-
діорѣ армателорѣ аліате дп Крітѣ, ба къарѣ ші din денешелѣ
Пріп. Горчакофф, каре ажнптѣ ппѣлѣ ла 24. ші 26. Апріле се
веде къ фокълѣ аліацілорѣ дп бомбардарса Севастополеі а автѣ
маї твлатѣ ресвітатѣ, дектѣтѣ че скорпескѣ 8пії тірѣ днпліпітѣ
тірѣ; къче дакъ къарѣ ші Горчакофф тѣргрісеште, дп den-
ешелѣ сале, къмкѣ днпѣ вр’о 8 zile de бомбардапе, фокълѣ аліа-
цілорѣ нз фаче токта атѣта стрікъчвпе, ка маї nainte, ва се-
зікѣ, къ дп челе din тѣлѣ zile аѣ префѣкѣтѣ аліації о таре парте
din кълдіріле Севастополеі дп рѣпі; ба се скріе, къ партеа
фрптатѣ къ апсепнї нз маї аре птчі о кълдіре, каре съ нз се-
мене а рѣпі.

Апоїкъ о штіре телеграфікъ сосітѣ дп Іашї дп 28. Апрі-
ліе, днптреште штіреа къмкѣ аліації totѣ къпріпсеръ тврпвлѣ
Малакофф. —

„Monitorvѣ“ Францѣ аппѣлѣ din 1. Mais deснре оперъч-
ніе dela Kрітѣ, къмкѣ дп 28. Апріліе а днпчетатѣ бомбардареа
din партеа аліацілорѣ.

Аша днпѣ рестітѣ de 11 zile, дп каре днпѣ фокълѣ, се
прекрптѣ ачеста пе впѣ моментѣ, пептѣвка съ се крѣпъ твпідівпеа,
ппѣлѣ къндѣ сосеште алта. „Cor. аѣстр.“ maї adasue дп штіреа
са deснре днпчетатѣ бомбардѣрѣ, къмкѣ се аштептѣ аж-
торѣ. —

Токта къндѣ скріетѣ штіреа ачесте ажзимѣ din скрісorѣ
прівате, сосітѣ dela Бѣкѣрештѣ, къмкѣ дпнпте de ачеста къ вр’о
кътеве zile аліації аѣ къпріпсѣ къ асалтѣ маї твлатѣ котвпорѣ,
(днптріпі din афарѣ) але Севастополеі ші къ с’арѣ фі върсатѣ
Форте твлатѣ сжнпе din тѣлѣ пѣрціе, ппѣлѣ къндѣ ле съкчесе

сказілорð а арборі тріколбреле Францеї пе котигіріле четъці, пъшіндð престе тргпіріле къзтө але социлорð сы. — Пъпъ дн-кътð се ва адевері штіреа ачеста вомð ведé дн скртð. Атъта дись е преа адеверð, кѣ тóтъ партеа mezinatъ а четъці Сева-стополеі е пътai ю пътai о ряпітъ, префъктъ дн чепвши.

„Gazeta de Mold.“ ne advăce штірі din Бесарабія, квітень ръшій ар' фі таі атакатѣ о датѣ Евпаторія, дпсъ фуръ реєспіній кътарі пердері ші къ корпвілѣ алѣ 7-ле де арматъ ръсéскъ din Полопія с'а дандрептатѣ кътрѣ Кримѣ.

Онъ репортъ алъ Принцълі Горчакофф деспре востардементълъ ачестъ din зришъ търгрісеште, къ пътнай дела 11. пътъ ла 15. Апріле, адекъ дн 4 зіле алъ перфектъ ръшилъ дн Севастополе 7 оғіцірі, 466 солдаті; ръпіці фръбъ 6 оғіцірі de штабъ, 34 оғіцірі ші 1899 солдаті. Такъ днпъ zidврі ші твпілді днитъ линірітврі алъ авятъ ръшилъ перфепрі ка дн ляпте deckise, апої реєслтатълъ востардементълі ачестъліа требъе се фіе днфрікошатъ.

„Жерпалвлъ „Min. Z.“ каре кат пъртіеште ръшілорѣ лпкъ аре рапортѣ din Кримѣ деспрѣ ресълатвѣ бомбардѣрї дела 9. пънъ ла 23., лп каре зіче, къ аліації аѣ квпрісѣ тереенвѣ лп-tre съчетате ші тврпвлъ Малакоффъ, лпкътѣ ръши лп 24. пътai пътеа ціпѣ комвпікъчвпea къ шандврile de не промвпте Съпнѣ пе ѡскатѣ, чи пътai пе апъ. Аліації се оквпъ къ паралела a 4. шi аѣ de квцетѣ се лпкъпціvre Севастополеа, каре пънъ актъ ера deckicѣ de кѣтрѣ порdѣ ші ръши пътеаѣ трітіте оріче аж-торѣ лп фортъреацъ. Горчакоффъ стъ ла Чернаia къ 65,000 сол-дадѣ шi 200,000 твпврѣ ші вреа се лптпедече пе аліації, ка съ пътѣ погъ тѣа тотѣ комвпікъчвпea къ фортъреаца, ѡквпъndѣ квтва посідівпea dela Белбекъ. Аліації тотѣ маѣ прітескѣ ажкотре ші de аci лпколо штіріле din Кримѣ ворѣ терце ка фблцервлѣ дес-пре тѣте мішкърile лорѣ, фiindkѣ телеграфвлѣ сътмаринѣ dela Бала-клава ла Варна шi de аci ла Бѣккрештѣ е гата. — Л. Редклифѣ се дѣсе къ фамілія ла Кримѣ, дѣпъ че черчетѣ лагървлѣ францу-зескѣ dela Константинополе, лп каре се ші афлѣ престе 20,000 солдадї шi тотѣ маѣ винѣ тереенѣ.

Енглезій тотт май пеңсеккі ші Апролеъ ауді солдағы Ап Шемла, Ревіпчаккі ші Bidinе, алттк пытерді де 6000.

Ла Сілістрія се кончентреазъ твлтъ трупъ ші лагърлъ тир-
ческѣ дела Словоziа Ȉн Щера рошълескъ се тватъ аша zikendr
къ товълъ ла Рыцквѣ. —

ФРАНЦА. *Парісъ.* Деспре атентатълъ асюра **Лтператълъ** се респѣndeckъ таї тѣлте **Лтпрециврърі** атъните, каре се pedскъ ла бртъброле. Асасинълъ ціпса тѣна дреантъ **Лтвъзъ-дспарвлъ** палетопвлъї, ка кѣт ар фі воітъ се скѹзъ о *instapuzъ*, ка съ о *pedee* **Лтператълъ**; елъ ера біле **Лтбръкатъ**, кам de

35 an^o la пърере ші къ фіcionоміе італіанъ; ел^o авеа З пістоле дінltre каре впвлѣ ера фікъркатѣ къ таі твлтѣ глонде; де 2 орі трасе ел^o къ пістолвлѣ че ера къ 2 цъвь, ші нз пітері. Імператвлѣ арвкъ о прієїре деспрецвітore асупра асасінвлї дінtre пшкътвра din тъв ші а 2-а ші фъкѣ септнѣ ла чеі че алергаръ дн спаіть ла дъпсдлѣ къ е неатакатѣ. Імп'ачеа гръбі ла реціна, че трекъсе фпайлте. Упѣ афентѣ ал^o Імператвлї пвсе фіндаръ дзін пріма пшкътвръ тъна пе хоцѣ, къндѣ токма дешъртѣ ал^o доілеа пістолѣ, ші дѣндвлѣ де пштъптѣ днѣ дзес фінсбре. Acacіnвлї е італіанѣ din Roma къ пшто Ліверапі; ел^o търтврі, ші din хъртіеле лзі фікъ се веде, къ окспъндѣ французії Roma, ел^o а емігратѣ дн Англія, унде трекъсе ла протестантіемѣ. Нъпъ акват нз еши пічі о бртѣ de вреznѣ комілотѣ асупра віецї Імператвлї, ші асасінвлѣ зіче, къ ел^o нзмаі din ресвтаре прівать о фъкѣ ачеста, пептвръ къ французії окспъндѣ Roma i аѣ къшвлатѣ твлтѣ дагнѣ.

Пе къндъ се ре'пторсө Наполеон **Ли** Твілерії, се ші афла Пр. Іеромт⁸ Наполеон ші Пріц⁹. Наполеон к⁸ алд⁹ тетбрій аі фаміліей, министрій, оғідірі, dame, алте акторіт¹⁰ тары, ші солі стръині ш. а. карій **Лі** гратуларь пептр⁸ Ферічіта скъпаре. Сéра се джеср⁸ **Лімператвл** ші **Лімперт¹¹** т⁸ театры ла опера комікъ ші Фбръ прітіці к⁸ ентєсіаст⁸ атът⁸ **Лі** терцере, **Ліптор**-чере кът⁸ ші ла театры, се'пделеңе къ петт¹² indenea ера **Ліккап**-ціграт⁸ де салын⁸ гвардіе. A doa zi ешір⁸ **Лімператвл** ші **Лі** **Лімперт¹¹** еаръші ла променад⁸ **Лі** шудх¹³ річеа де Бахоріе.

Сепатвлѣ, каре ѿлкей сесіоніле сале дыпъ атентатѣ лпкъ
гратвлѣ лпкорпоре Аттератвлѣ, каре ле респунсе аша:
..Махицкскѣй сепатвхъ петрхъ сімінірдзе дыпъ

„Младътескъ сепатълъ пептъ симдимпеле декларате. Мие нъмъ Фрікъ пимка de лпчеркъриме асасинъторилоръ. Сълтъ фиипце, каре сълтъ инструментеле отържриморъ провединце. Пътъ къндъ нъмъ волъ фи лптилийтъ мисионеа че о амъ, нъ те афлъ лп перикълъ.“ —

Дела Варшавіа се скріє, къ Імператвль Александре II.
ва вені ла Полоні, ка съ се дпкоронéze de реце алѣ Полоніеі.
— Прегътіре ла ресбоїх пътаі вреаѣ съ дпчетеze шi дпнъ впѣ
прикасѣ алѣ Пр. Долгоруковъ I.; с'аѣ ляятѣ тесврі, ка шi патен-
тації льпчері съ се рекіеме съптѣ арте.

N O B I C C I M 8.

Parisu, 4. Mai 8 n. Din icvoră cîșgră așzimă, că kabî-petvlă austriacă și a dată valitătă că la Ryscia, căre neprimindse, apărațe jandată de sine jucăperea dăștăniei. — O parte din shapările răceshtă cheie noastră săptă koprince (de aliații la Căstropole?) „Times“ de cără, cămătă Pr. Çartoriski și primis astopicare de a jupâinca o lecție polonă. (Wand.)

АНА ДЕ ГОРЬ „ANATEPIN“

чес. рец. ескісівъ прівілеціа тъ де

I. G. POPP,

Дофторъ практикъ de dingi въ Biena, четате, Goldschmiedsgasse №. 604, каса din корпъ въ № 1 Петър

При 1000 de testimoni din calea mării reprezentanților, de actori și de calea mai notabile, precum și
reprezentanții de la trezoreria și a unei achiziții de grădini reprezentate, că crește din zi în zi, și care să apropie
deosebit de calea de coroană ale Monarhiei austriacă să ne poată să le prezentăm de vînzare și să le pre-
tă. Mă cîmpescă și fi să le poată să le prezentăm de a mai multă către de la unul sau altul.

Ondinézъ да тогтъ зиха дея 9 diminéwa първ. на 5 събо-

Справъзъ не тогъ зла дела ѿ шипниеда пънъ ма 5 сера.
Либълъ 20К.СМ
Ли тоге болеле де гвръ ши де дингі, оперѣзъ ши аплікъ тогфелълъ де дингі артіфічі ши днкеие гвра къ ей, ачештия нъ ласъ пімікъ дндерентъ де допітъ атътъ дн прівіца днтребкіцъръ лоръ ла тъпкаре кътъ ши а асеть-
пърълъ патврале. — Тоге стіклъделе (гльжъделе, оіегъделе, карафітъделе) ав форма репресентать аічі дн фрпте,
дисъ дн тъсъръ маі тікъ тъіётъ ши еле требъзе съ фіе астѣпнате къ сіцілълъ (печетларълъ) тсъ.

Тоте деноситеle при провінції се Andatorézъ а сасцине прецвѣт фіпсатѣ de 1 ф. 20 кр. и де фіакон.

Се а ф л ъ д е в ъ р з а р е :

Лп	Брашовъ	ла	Kinn ші Клокнер.
„	Фъгърашъ	„	Pemenik ші Нерер.
„	Сібій	„	I. Ф. Щорер.
„	Оръштие	„	I. Фрідrix Леонхард.
„	Бълградъ	„	C. M. Мегай.
„	Сігішбара	„	I. B. Місельбахер.

Ли	Мэръш – Ошорхеіг	ла	Деметер Фогараши.
„	Mediash	„	I. Ф. Opendi.
„	Клаж	„	I. Тілч.
„	Бістріцъ	„	C. Dirpих ші Флаішер.
„	Барот	„	Часар David.
„	Kézdi-Ошорхеіг	„	Iosif Клебер, аптекарік.

Pekomandape

Ана ачёста інвентатъ de D. dentictъ din E.
с'а черчетатъ de кътъ факультатеа медициналь д.
поскъндісе фолосвлъ пріп testimonie demne de
къръ de о мъцітъ пріміре ши вінде.

Былъ ефектъ чеъ продъче асъпра dingilopъ ші үіншілоръ, прекът ші прецълъ чеъ modepatъ de 1 фр. 20 кр. тон. копв. де бътеліе, из воръ ліспі а маі лъці vindepa ачесткі лъвентъ фолоситорій, каре не зи че терце се фаче къз прогресъ стръ-опдинарій.